

nødent at udtale sig paa den Maade om Landkommunerne og deres kommunale Indsigt. Det har ikke nogen Hjemmel.

Naar det ærede Medlem mente, at en Formand for et Byraadsudvalg, som f. Eks. Formanden for Skoleudvalget i Aarhus, havde langt mere at bestille end en Sogneraadsformand, maa jeg sige, at jeg ved ikke, hvad en saadan Udvalgsformand kan have at bestille, men jeg føler mig i hvert Fald overbevist om, at han ikke kan have tilnærmelsesvis saa meget at bestille som en Sogneraadsformand selv i en mindre Landkommune. Thi den første har jo al den Hjælp, han skal have til det manuelle Arbejde, paa Byraadskontoret, medens en Sogneraadsformand paa Landet enten selv maa udføre alt Arbejdet eller ogsaa maa skaffe sig lejet Hjælp dertil, ofte udover det Beløb, han overhovedet faar i Medhjælpssum. Thi deri har den højtærede Minister Ret, at det Beløb, han faar, er ikke Løn, men en Medhjælpssum.

Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Amsraadsvalgene er der en noget forskellig Opfattelse. Det socialdemokratiske Parti vil helst have, at man skal vælge dem paa 4 Aar, og de skal vælges samme Dag som Sogneraadene af ganske de samme Vælgere. Jeg tror nu ikke, at dette kan blive ophøjet til Lov her i nogen overskuelig Fremtid, og jeg tror ogsaa, det vilde være meget bagvendt, hvis man gjorde det. Det forekommer mig, at den Valgforsamling, vi har for Øjeblikket, er den mest naturlige, og det forekommer mig ogsaa, at den har forstaaet at vælge Folk, som har Indsigt i det kommunale Arbejde, og det er det, vi skal have.

Det ærede Medlem Hr. Henningsen mente, at Amsraadene havde to Opgaver, en kommunal og en mere almindelig, og han nævnte som Eksempel derpaa, at de skulde ogsaa træffe Bestemmelse om Rutebiler. Men hvis der overhovedet er noget, der er et kommunalt Emne, saa maa det være Rutebiler. Saa jeg synes ikke, det ærede Medlem har været heldig med sit Eksempel. (*Henningsen*: Det er ikke noget sognekommunalt Emne). Jo, thi Rutebilerne gaar i høj Grad gennem Sognekommunerne. Vi har en Række Rutebiler, som kører gennem Sognekommunerne, og det er ikke mindst Tilfældet i Jylland; derfor er Sognekommunerne i høj Grad interesseret i Spørgsmaalet. Hvis dette er det bedste Eksempel, som det ærede Medlem kan nævne, saa er der ikke nogen stor Anledning til at vælge Medlemmer, som har dette videre Syn udover det kommunale,

og jeg maa sige, at Mænd, som er godt hjemme i de kommunale Spørgsmaal, har ogsaa Syn for andre Ting end det, som er i Kommunen.

Jeg skal ellers ikke uddybe Spørgsmaalet om Valg af Amsraad. Jeg haaber, man i Udvalget kan forhandle sig til Rette. Jeg ser nok, at man fra det radikale Venstres Side er tilbøjelig at gaa over til det Forslag, som i Kommissionen har været stillet af det konservative Folkeparti, men jeg haaber, vi skal kunne enes om i det væsentlige at beholde det, vi har.

Hvad angaar Skattevalg saa var jo det ærede Medlem Hr. Sundbo saa bange for de Udtalelser, jeg var kommet med om, at der var visse Kommuner, som havde anstrengt deres Kredit saa stærkt, at man i visse Pengeinstitutter, navnlig Sparekasserne, som har staaet Kommunerne meget nær, var begyndt at blive ængstelig. Jeg nævnte Forhold, som er til Stede. Overfor disse Pengeinstitutter vil det være af meget stor Betydning at opretholde denne Paragraf om Skattevalg og gøre den saa effektiv som muligt, saa at Kommunens Beboere kan faa Lov til i givet Tilfælde at udtale sig om, hvorvidt Kommunen skal kunne have betydelig større Udgifter end dem, der ellers lovmæssig kan være Basis for.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller mente, at man skulde give de kommunale Raad Ret til selv at bestemme, hvorvidt de vilde have forbundne Lister. Det vilde jeg anse for betænkeligt, jeg tror, det vil være rigtigt at gøre Bestemmelsen ens for alle, saaledes at der ikke her er Tale om Valgfrihed.

Det ærede Medlem Hr. Henningsen udtalte, at de tidligere Valglove, der i høj Grad havde indeholdt privilegeret Valgret, var Anledning til, at Kommunerne ikke var saa vel styret. Jeg tror ikke, dette er ganske rigtigt. Jeg mindes fra de paagældende Valglovsforhandlinger, at man i Virkeligheden gav Udtryk for, at naar man gik over til almindelig Valgret, var det meget mere, fordi det var et demokratisk Krav, som Tiden førte med sig, og som det var rimeligt at imødekomme, end fordi man maatte klage over, at Kommunerne var styret daarligt, thi det var de sikkert ikke. Den kommunale Udvikling, siden vi fik Anordningen af 13. August 1843, har været ligelig, jævn og god, og det forekommer mig, at det kommunale Styre har vist, at vort Folk har været modent til at kunne tage betydelige Opgaver op og løse dem paa en udmærket Maade, samt at efterhaanden som